

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-502/19

**Kazenski postopek
proti
Oriolu Junquerasu Viesu**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Tribunal Supremo)

Sodba (veliki senat) z dne 19. decembra 2019

„Predhodno odločanje – Hitri postopek – Pravo institucij – Državljan Evropske unije, ki je v Evropski parlament izvoljen medtem, ko je v priporu v okviru kazenskega postopka – Člen 14 PEU – Pojem ‚član Evropskega parlamenta‘ – Člen 343 PDEU – Imunitete, potrebne za opravljanje nalog Unije – Protokol (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije – Člen 9 – Imunitete, ki jih uživajo člani Evropskega parlamenta – Imuniteta med potovanjem – Imunitete med zasedanji – Osebnost, časovno in stvarno področje uporabe teh različnih imunitet – Odvzem imunitete s strani Evropskega parlamenta – Zahteva za odvzem imunitete, ki jo vloži nacionalno sodišče – Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami – Člen 5 – Mandat – Člen 8 – Volilni postopek – Člen 12 – Preverjanje veljavnosti mandatov članov Evropskega parlamenta po uradni razglasitvi volilnega izida – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 39(2) – Volitve članov Evropskega parlamenta s splošnim, neposrednim, svobodnim in tajnim glasovanjem – Pravica biti voljen“

1. *Vprašanja za predhodno odločanje – Hitri postopek predhodnega odločanja – Pogoji – Okoliščine, ki upravičujejo hitro obravnavo – Predlog za razlago, vloženi v okviru pritožbe glede utemeljenosti odločbe o zavrnitvi odprave ukrepa pripora – Dopustnost uporabe tega postopka*
(Statut Sodišča, člen 23a; Poslovnik Sodišča, člen 105(1))

(Glej točke od 43 do 45.)

2. *Vprašanja za predhodno odločanje – Dopustnost – Meje – Očitno neupoštevna vprašanja in hipotetična vprašanja, postavljena v okviru, ki izključuje koristen odgovor – Spor o glavni stvari, ki se nanaša na ukrep pripora – Obsodilna sodba, izrečena po vložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe – Nevplivanje*
(člen 267 PDEU)

(Glej točke od 51 do 59.)

3. *Privilegiji in imunitete Evropske unije – Člani Evropskega parlamenta – Pojem – Status, ki se pridobi z dejanjem in v trenutku uradne razglasitve izida*

(člen 343 PDEU; Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, člen 6; Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije, člen 9)

(Glej točke 62, 71 in od 75 do 77.)

4. *Evropski parlament – Volitve – Pristojnost držav članic – Volilni postopek in uradna razglasitev volilnega izida – Omejitve*
(člen 2, člen 10(1) in člen 14(3) PEU; člen 223(1) PDEU; Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, člena 8 in 12)

(Glej točke od 63 do 69.)

5. *Privilegiji in imunitete Evropske unije – Člani Evropskega parlamenta – Imuniteta med zasedanjem – Imuniteta, vezana na status člana – Časovni obseg – Imuniteta, ki se uporablja med zasedanjem Evropskega parlamenta in trajanjem mandata članov parlamentarnega obdobja*
(Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, člen 6; Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije, člen 9, prvi odstavek)

(Glej točke 74, 77 in 78.)

6. *Privilegiji in imunitete Evropske unije – Člani Evropskega parlamenta – Imuniteta med potovanjem – Imuniteta, vezana na status člana – Časovni obseg – Imuniteta, ki se uporablja od trenutka razglasitve volilnega izida*
(Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, člen 6; Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije, člen 9, drugi odstavek)

(Glej točke od 79 do 81 in od 85 do 87.)

7. *Privilegiji in imunitete Evropske unije – Člani Evropskega parlamenta – Imuniteta med potovanjem – Stvarni obseg – Udeležba na ustanovnem zasedanju Evropskega parlamenta – Vključitev – Ukrep pripora, ki je bil odrejen pred uradno razglasitvijo volilnega izida – Ohranitev, pogojena z zahtevo za odvzem imunitete*
(Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, člen 6; Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije, člen 9, tretji odstavek)

(Glej točke od 87 do 92.)

Povzetek

Oseba, ki je izvoljena v Evropski parlament, status člana te institucije pridobi že v trenutku uradne razglasitve izida in od tega trenutka uživa imunitete, ki so vezane na ta status

Sodišče je v sodbi Junqueras Vies (C-502/19), izdani 19. decembra 2019 v postopku predhodnega odločanja, pojasnilo osebni, časovni in stvarni obseg imunitet, ki so dodeljene članom Evropskega parlamenta.¹

Sodišče je v tej zadevi odločalo o več vprašanjih za predhodno odločanje v zvezi z razlago člena 9 Protokola, ki jih je predložilo Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija). Ta vprašanja so bila postavljena v okviru pritožbe, ki jo je politik, ki je bil na volitvah z dne 26. maja 2019 izvoljen v Evropski parlament, vložil zoper sklep o zavrnitvi izdaje izrednega dovoljenja za izhod iz zapora. Zadevna oseba je bila pripravljena pred temi volitvami, in sicer v okviru kazenskega postopka, ki je bil proti njej uveden zaradi sodelovanja pri izvedbi referendumu o samoodločbi, ki je 1. oktobra 2017 potekal v avtonomni skupnosti Katalonija. Ta oseba je za navedeno dovoljenje zaprosila, da bi lahko izpolnila formalnost, ki se s španskim pravom zahteva po razglasitvi izida, in sicer podajo prisega ali obljube pri osrednji volilni komisiji, da bo spoštovala špansko ustavo, in da bi lahko nato prišla v Evropski parlament, da bi se udeležila ustanovnega zasedanja v novem parlamentarnem obdobju. Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) je 14. oktobra 2019, po predložitvi zadeve Sodišču, zadevno osebo obsodilo na kazen trinajstih let zapora in – za isto obdobje – tudi na kazen absolutne nezmožnosti opravljanja javnih funkcij.

Sodišče je na prvem mestu razsodilo, da oseba, ki je izvoljena v Evropski parlament, status člana Parlamenta pridobi z dejanjem in v trenutku uradne razglasitve izida, in zato uživa imunitete, ki so zagotovljene s členom 9 Protokola.

Sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da je, čeprav volilni postopek in razglasitev izida v skladu s členoma 8 in 12 Akta o volitvah iz leta 1976² načeloma ureja zakonodaja držav članic, izvolitev članov Evropskega parlamenta s splošnim, neposrednim, svobodnim in tajnim glasovanjem³ izraz ustavnega načela predstavniške demokracije, katerega obseg je opredeljen s pravom Unije. Iz Pogodbe in Akta o volitvah iz leta 1976 pa je razvidno, da status člana Evropskega parlamenta izvira iz same izvolitve zadevne osebe in da se pridobi z dejanjem uradne razglasitve izida s strani držav članic. Poleg tega iz člena 343 PDEU izhaja, da morajo Unija in zato njene institucije ter njihovi člani uživati imunitete, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog.

Na drugem mestu je Sodišče razsodilo, da osebe, ki so kot O. Junqueras Vies izvoljene za člane Evropskega parlamenta, že od razglasitve izida uživajo imuniteto med potovanjem, ki je vezana na njihov status člana in je določena v členu 9, drugi odstavek, Protokola. Namen te imunitete pa je zlasti omogočiti, da pridejo na ustanovno zasedanje novega parlamentarnega obdobja Evropskega parlamenta in se udeležijo tega zasedanja. V nasprotju z imuniteto med zasedanjem, določeno v prvem odstavku, ki jo uživajo šele od otvoritve tega ustanovnega zasedanja in med celotnim trajanjem zasedanj Evropskega parlamenta, so z imuniteto med potovanjem zajeta potovanja članov na kraj zasedanja Evropskega parlamenta, vključno z njegovo prvo sejo.

¹ Te imunitete so določene v členu 343 PDEU in členu 9 Protokola (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije (UL 2012, C 326, str. 266, v nadaljevanju: Protokol).

² Akt o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priložen Sklepu Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom, z dne 20. septembra 1976 (UL 1976, L 278, str. 1), kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom Sveta 2002/772/ES, Euratom, z dne 25. junija 2002 in 23. septembra 2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 137).

³ Člen 14(3) PEU.

Sodišče je v zvezi s tem opozorilo, da se s cilji, ki se jim sledi z imunitetami iz Protokola, zagotavlja varstvo nemotenega delovanja in neodvisnosti institucij. V tem okviru se z imuniteto med potovanjem iz člena 9, drugi odstavek, tega protokola zagotavlja učinkovitost pravice biti voljen iz člena 39(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, tako da se vsem članom vse od trenutka, ko so bili razglašeni za izvoljene, in neodvisno od tega, ali so izpolnili morebitne formalnosti, ki so določene v nacionalni zakonodaji, omogoča udeležba na ustanovnem zasedanju Evropskega parlamenta, ne da bi jih bilo mogoče pri njihovem potovanju ovirati.

Sodišče je na tretjem in zadnjem mestu razsodilo, da pravica do imunitete med potovanjem, ki je zagotovljena vsem članom Evropskega parlamenta, zahteva, da je treba kakršen koli ukrep pripora, ki je bil odrejen pred razglasitvijo, da so bili izvoljeni, odpraviti, da bi se jim omogočilo, da pridejo na ustanovno zasedanje Evropskega parlamenta in se tega zasedanja udeležijo. Zato mora pristojno nacionalno sodišče, če meni, da je treba tak ukrep ohraniti, od Evropskega parlamenta v kar najkrajšem času zahtevati, naj na podlagi člena 9, tretji odstavek, navedenega protokola to imuniteto odvzame.